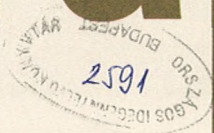

БЪЛГАРСКИ

2014 06

Вестник на
българите в Унгария

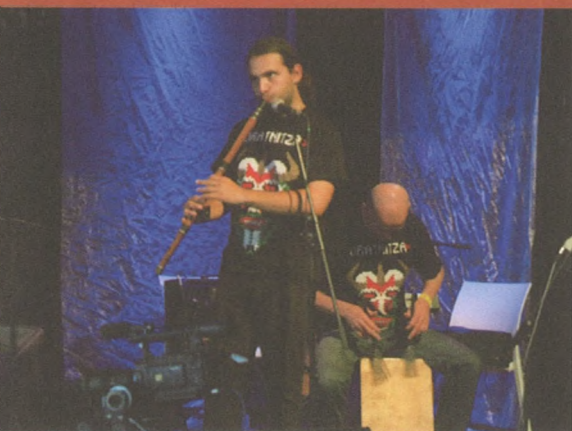
A magyarországi
bolgárok kétnyelvű
havi lapja
www.bolgarok.hu

Оратница и Месечинка
Би последният звънец
Иван Шишманов – един български европеец
Шоу Попов

ВЕСТНИКЪТ НА БЪЛГАРИТЕ В УНГАРИЯ

Оратница и Месечинка

За тези, които не познават квартет „Оратница“ (спокойно, все още не е неделима част от общата култура): създаден е през лятото на 2009 г. и няколко месеца по-късно вече печели български музикален конкурс. В категория „фузийна банда“. Да, съществува такава. Музиката им е „фузия“ от българска, dubstep, drum 'n' bass (drum and bass, dnb или както и да ги наречеш) и други популярни стилове. Имат две малки плочи, както и дебютен албум. На 17 юни изнесоха концерт в Будапеща, последвани от „Месечинка“. (За един българин в Унгария е редно да познава „Месечинка“!)

Изложбената зала на А38, обърнатата към Дунав, бе идеална за концерта. Реещите се (не от скука!) погледите се спираха на плуващите по реката кораби или се взираха във висящите по стените странни образи от изложбата Plattensee на Андрей Тот. Смесена публика, някъде по-отпред – изгладени панталони, тук-там сплъстени коси, другаде небрежна простота. Горедолу същото е характерно и за членовете на състава. С малко закъснение (далеч не онова истинското, българско) лилави, сини и бели светлини и концертът загърмява. Съставът: Християн Георгиев – кавал, до него Петър Йорданов – седи на барабаните и ги бие, в средата Миро Морски пее, от лявата му страна Георги Маринов – с диджериду. Какво? Свири на диджериду. Това навярно е най-важния инструмент в оркестъра. Диджеридото е продълговат духов инструмент с дълбоко бучене, характерен за туземците в Северна Австралия. Започва ли да става ясно защо „Оратница“ е фузиен оркестър? Това от своя страна не е непременно предимство. Този

характерен звук прекалено се налага, придава монотонност на парчетата. Каквото и да става, гениално соло на кавала, мантри на певеца, слушателят винаги е обсебен от звука на диджеридото. Явно защото и гласът на Миро Морски е доста безличен. Единственото интересно е, че пее добре познатите български песни в по-нисък регистър. Някак си е нефункционален. Въпреки, че не всеки оркестър и всяко парче трябва да са подчинени на вокала, българският певец твърде много се шляе по сцената, не пее достатъчно. Липсва ми песента, не зрелището. Но няма да бъда коравосърдечен! От четиримата българи блика енергия и тя намира своя прицел. За съжаление, по време на блока на „Оратница“ публиката бавно се отпускате, музикантите даже отбелязаха, че следващия път задължително трябва да поиграят хоро на концерта им, и с леко неловък смях гледаха насядалите по белите столове хора. Черна точка за организаторите. За тази музика трябва да не столове, а танцова площадка и танцуващи хора!

Hajón az Oratnitza és a Meszecsinka

Aki nem ismerné az Oratnitza kvartetet (nyugalom, ez egyelőre nem az általános műveltség része): Az együttes 2009 nyarán alakult meg, és néhány hónappal később már meg is nyertek egy bolgár zenei versenyt. „Fúziós banda” kategóriában. Igen, ilyen létezik. Zenéjük a bolgár népzene, dubstep, drum 'n' bass (drum and bass, dnb, hívd, ahogy akarod) és más populáris műfajok „fúziója”. Eddig két EP-jük (középlemez) jelent meg, valamint debütáló albumuk. Július 17-én, Budapesten léptek fel, őket pedig a Meszecsinka követte. A Meszecsinkát tessék ismerni magyarországi bolgárként!

Az A38 Hajó Dunára néző kiállítóterme tökéletes helyszín volt a koncertnek. Az elkalandozó (nem az unalomtól!) tekintetek megakadtak a vízen úszó hajókon, vagy szemezni kezdték a falon lógó Tóth

Andrej Plattensee című kiállításának különös alakjaival. Vegyes közönség, néhol élére vasalt nadrágok, itt-ott raszta csimbókok, valahol nemes egyszerűség. Nagyjából ez jellemzi a zenekar tagjait is. Egy kisebb késés (még csak nem is az az igazi bolgáros), lila, kék és fehér fények, és dübörög a koncert. A felállás: Hristijan Georgiev kavalozik, mellette Petar Jordanov dobozán (cajón) ül és dobol, középen Miro Morszki énekel, bal oldalt pedig Georgi Marinov didzseriduzik. Mit csinál?! Játszik a didzseriduján. Talán az egész zenekar legfontosabb hangszerre. A didzseridu az észak- ausztráliai őslakosok hosszú, mélyen zúgó, fúvós hangszere. Most már kezd tisztulni, miért is fúziós zenekar az Oratnitza? Ez persze nem feltétlenül pozitívum. Ez a jellegzetes hang túlságosan meghatározó, kissé egysíkúvá teszi a számokat.

Történjék bármi, szólózzon zseniálisan a kavalos, mantrázzon valamit az énekes, a hallgatót belül végig a didzseridu rezgeti. Ehhez hozzá tartozik az is, hogy Miro Morszki hangja olyan semmilyen. Számmomra egyetlen érdekességét az rejti, hogy a megszokott bolgár dallamokat egy alsó lágéban éneкли. Kissé funkciótlan is. Habár nem kell minden zenekarnak és számnak énekközpontúnak lenni, a bolgár énekes fiú túlságosan is sokat lézeng a színpadon, nem énekel eleget. Persze, jobb, mintha tekerné magát (erről kissé később). Az ének hiányzik, nem a látvány. De nem leszek szőrös szívű! A négy bolgár fiatalból kirobbant az energia, és eltalált. Sajnos az Oratnitza-blokk alatt a közönség lassan oldódott, a zenészek még azt is szóvá tették, legközelebb muszáj körtáncot járni a koncertjükön,

Публиката се наелектризира чак когато засвири „Месечинка“, но за това беше необходимо наистина доброто подгриване на „Оратница“. Не биваше да става така. Кой беше подгриващият оркестър? Нова черна точка за организаторите.

Неволно сравнявам двата оркестъра. Разсея се за миг и веднага започвам да сравнявам ... Навярно близкият стил, „световната музика“, българските мотиви ме карат да мисля така. За да не се чувствам прекалено несправедлив, ще разкажа „общата част“, за която се носеше от уста на уста, като за очаквано чудо. Някъде по средата на блока на „Месечинка“ обявиха общата част и членовете на „Оратница“ се качиха на сцената. Гост певецът нещо се поколеба, запристъпя от крак на крак, за малко се скри и после седна с една тамбура в края на сцената. Става въпрос за добри музиканти и в двата оркестъра, нека изясним това още в началото, а общото свирене беше от спонтанно, по-спонтанно. Виждаше се. „Месечинка“ започна своята песен,

а българският оркестър се опита да се включи. „Месечинка“ обаче не се даде. Изпяха си я, а „Оратница“ да си гледа работата. Опиташе ли се кавалджията да подхване някакво соло, тялото на унгарската певица започваше да се вие в атака и публиката нямаше как да не гледа натам. Ама моля ви се, и момичетата също. Второто парче се получи доста добре, българите се отпуснаха, единият весело подрънкваше на тамбурата, даже и кавалджията не изглеждаше толкова стреснат. Кефеха се, кефехме се и ние. Огромни аплодисменти, „Оратница“ се оттегли и „Месечинка“ продължи концерта. Прекъсвайки с това овациите. Макар и мнозина да си тръгнаха след първия блок, трябва да кажа, че „Месечинка“ пожъна по-голям успех. Повече овации.

В заключение, въпреки тези забележки, и публиката, и аз, се чувствахме чудесно. С бира и цигара над Дунав дори забравихме и за дългата техническа пауза и цялата вечер ни се стори много по-кратка, отколкото би трябвало. Българите получиха нещо родно, а унгарците

– нещо българско. Заради черните точки: пет на релси.

Кирил Над

és kissé kínosan nevetgélve néztek a fehér székeken üldögélő emberekre. Ez bizony egy feketepont a szervezésnek. Ehhez a zenéhez nem székek, hanem tánctér és táncoló emberek keltenek! A közönséget a Meszecsinka játéka ajzotta fel igazán, de ehhez kellett egy igen jó Oratnitza-előjáték. Ennek nem így kellett volna lennie. Ki kinek az előzenekara? Újabb feketepont a szervezésnek.

Akaratlanul is összehasonlítom a két zenekart. Egy pillanatra nem figyelek, és máris összehasonlítgatok... Talán a hasonló stílus, a világzeneiség, a bolgár motívum készlet erre. Hogy ne érzem túlon túl igazságtalannak magam, elmesélem a „közös részt“, amely a hallgatók csodavárásaként terjedt szájról szájra. A Meszecsinka blokkjának felénél felkonferáltak egy közreműködést, s

ezalatt az Oratnitza tagjai felvonultak a színpadra. A vendégénekes még habozott, toporgott, megbújt egy darabig, majd egy tamburával a színpad szélére ült. Jó zenészekről beszélünk mindkét zenekar esetében, ezt tisztázzuk már előre, az együttzenélés pedig spontánabb volt a spontánál. Ez látszott. A Meszecsinka belekezdett névadó dalukba, változatlanul, ebbe próbált becsatlakozni a bolgár csapat. A Meszecsinka azonban nem adta meg magát. Lenyomták a saját részüket, az Oratnitza meg vessen magára. Ha a kavalos bártorkodott belekezdeni egy szólóba, a magyar énekesnő teste rohamszerűen tekeregni kezdett, a közönség pedig képtelen volt nem arra figyelni. Kérem, a lányok is. A második szám viszont egészen jól alakult, a bolgárok felszabadultak, a tamburás nevetve pengette

dallamát, és már a kavalos se tűnt olyan rémültnek. Élvezték és mi is élveztük. Hatalmas taps, az Oratnitza levonult, a Meszecsinka pedig tovább zenélt. Ezzel kissé megszakítva az ujjongást. Bár sokan hazamentek az első blokk után, azt kell mondanom, a Meszecsinka nagyobb sikert aratott. Nagyobb volt az ováció.

Összegezve, minden szemrehányásom ellenére, tisztelettel jelentem, a közönség és én nagyon jól éreztük magunkat. A Duna fölött sörözgetve és cigarettázva az átállás is elrepült, így az egész este még rövidebbnek tűnt, mint kellett volna. A bolgároknak egy kis hazai, a magyarok pedig kaphattak még valami bolgárt. A feketepontok miatt, ötös alá.

Nagy Kiril

24 май в Залавар

Денят на славянската писменост и българската просвета и култура бе тържествено отпразнуван за пореден път, както всяка година, пред паметника на светите братя Кирил и Методий в Залавар.

Мемориалът е създаден през 1985г., за да увековечи историческия спомен за Моравската мисия на двамата просветители и убеждението, че по своя път те минават именно по тези места, натоварени с тежката задача за религиозно и културно приобщаване на славянството

към Византия. Като проповядват християнството на славянски език и превеждат нужните за църковното богослужение книги, Кирил и Методий всъщност утвърждават правото на славянските народи да създават собствена култура на роден език. Това смело начинание не може да бъде реализирано без графична система, която да отразява фонетичните особености на славянските езици. Гръцката и латинската азбука се оказват неподходящи за записване на славянските текстове, защото в тях липсват букви за звукове, които съществуват в славянските езици, т.е. този факт прави транскрипцията невъзможна. Глаголицата, създадена през 855г. от славянските първоучители, съдържа писмени знаци и за тези звукове и поставя началото на хилядолетен път към духовно и културно развитие на славянските народи и България, надхвърляйки границите на конкретния исторически момент.

В хладното утро на 30 май 2014г. възпитаници на училище „Кирил и Методий“ Залавар и на Българското училище за роден език

изнесоха съвместна програма в мемориалния комплекс. Сред официалните гости, които присъстваха на тържественото събитие, бяха председателите на Българското републиканско самоуправление и на Дружеството на българите в Унгария, както и членове на двете организации; кметът на Залавар и представители на местната управа. Пред паметника, наред с богатата фолклорна програма на унгарски език, подготвена от домакините, прозвуча българска реч – стихове на известни родни поети и няколко народни песни, изпълнени от нашите ученици.

След края на официалната част, която завърши с поднасяне на венци пред паметника на славянските просветители, любезните домакини поканиха всички присъстващи да разгледат сградата на училището. Така децата имаха възможност да общуват в една по-неформална обстановка, да обменят усмивки и впечатления, а учителите – обещания за нови срещи и съвместни събития.

Мария Стоилова

Május 24. Zalaváron

A szláv írásbeliség és a bolgár kultúra napját idén is megünnepeltük Szent Cirill és Szent Metód emlékművénél Zalaváron.

Az emlékművet 1985-ben állították Szent Cirill és Szent Metód morva missziójának emlékére. A két testvér, aki szláv nyelven hirdette a kereszténységet és lefordította szláv nyelvre a liturgikus könyveket, tulajdonképpen megteremtette a lehetőséget a szláv népeknek arra, hogy anyanyelvükön hozzák létre a saját kultúrájukat. Ehhez azonban szükség volt írásbeliségre is, és mivel a görög és a latin betűk nem voltak alkalmasak arra, hogy a szláv nyelvek sajátosságait visszaadják, 855-ben megalkották a glagolita ábécét. Május 30-án a zalavári Cirill Metód Suli Harmónia Általános Iskola

és a Bolgár Nyelvoktató Nemzetiségi Iskola tanulói műsorral emlékeztek meg a szláv apostolokról. A hivatalos vendégek között ott voltak a Bolgár Országos Önkormányzat és a Magyarországi Bolgárok Egyesülete elnökei és tagjai, Zalavár polgármestere és a helyi önkormányzat képviselői.

A hivatalos ünnepség után, amely az emlékmű megkoszorúzásával ért véget, a kedves házigazdák meghívtak minden megjelentet, hogy nézzenek körül az iskola épületében. Így a Bolgár Iskola tanulóinak lehetőségük nyílt, hogy kötetlenül ismerkedhessenek a helyi gyerekekkel, a tanárok pedig kölcsönösen ígéretet tettek egymásnak újabb találkozásokra és közös programokra.

Maria Sztoilova

Би последният звънец

Вече за десети път закриваме учебната година в Българското училище за роден език в Будапеща.

Тази година занятията в него се водеха от четирима преподаватели (Даниела Димитрова, Елена Батинкова, Мария Стоилова и Светла Кьосева). Над 70 деца се обучаваха в десет групи, две от които извън Будапеща – в Сигетсентмиклош и Халастелек. Трима ученика завършиха учебната година с полагане на изпит по български език – двама се явиха на зрелостен изпит (един висша и един средна степен), и един положи изпит по системата ECL. Този тип външно оценяване е най-добрата проверка за работата на учителите и за знанията на учениците и несъмнено има стимулиращо въздействие в тяхната работа.

Голям успех за училището бе участието в конкурсите „Аз съм българче“ на фондация ТАНГРА от Испания. На тях бяха наградени 13 деца, 9 от които присъстваха на заключителния концерт и раздаването на наградите в Прага, представлявайки

най-голямата и компактна група от участници (след домакините от Прага). Ето защо през ноември 2014 г. Българското училище за роден език ще бъде домакин на конкурса „Аз съм българче“ и тук, на своя сцена, ще се състезава с ученици от различни страни.

Деца от училището взеха участие в тържествата на българската общност: при откриване на празненствата, посветени на 100-годишния юбилей на ДБУ на 3 март 2014 г., на тържеството по случай празника на светите братя Кирил и Методий и др. Изключително трудната работа на учителите, които не само трябва да преподават нови знания, а и да държат буден интереса на учениците към българския език и българското, изисква много добра подготовка, усвояване на съвременни средства и подходи на обучение. Тази година за урочната работа в училище бяха закупени нови компютри, проектор и електронна дъска. Учителите се квалифицират в рамките на специализирани курсове към Департамента за информация и усъвършенстване на учителите при СУ „Св.

Климент Охридски“ за работа сред български деца в чужбина.

На 10 юни, в присъствието на ученици, учители и родители, бе закрита учебната година и децата получиха удостоверенията си за завършен клас. Те се сбогуваха с училището и посрещнаха лятната ваканция с весела програма под формата на телевизионно предаване.

В края на тържеството всички опитаха лакомствата, донесени от родителите, и още дълго разговаряха във фоайето, където се проведе тържеството.

*Светла Кьосева
директор на Българското
училище за роден език*

Megszólt az utolsó csengő

Már a tízedik tanévet zártuk le a budapesti Bolgár Nyelvoktató Iskolában.

Ebben a tanévben négy tanár tartotta az órákat – Daniela Dimitrova, Elena Batinkova, Marija Szoiлова és Svetla Kjoszeva. Több mint 70 gyermek tanult tíz csoportban, amelyek közül kettő Szigetszentmiklóson és Halásztelken volt. Három tanuló végezte el bolgár nyelvi vizsga letételével az iskolát – ketten érettségiztek közép- és emelt szinten, egy diák pedig ECL vizsgát tett le. Ez a külső értékelés a legjobb ellenőrzése a tanári munkának és a tanulók tudásának, és kétségtelenül ösztönzőleg hat munkájukra.

Nagy siker volt az iskola számára a részvétel a spanyolországi Tangra Alapítvány által szervezett „En bolgár vagyok” c. pályázatokon. Összesen 13 gyermek nyert díjat,

közülük 9 pedig részt vett a záró koncerten és a díjátadón Prágában. A miénk volt a házigazdák után a legnagyobb és legkompaktabb csoport. Ennek köszönhető, hogy 2014-ben a Bolgár Nyelvoktató Iskola lesz a megmérettetés házigazdája, és itt, a saját színpadán fog versenyezni más országok tanulóival. Az iskola gyermekei a bolgár közösség ünnepein is részt vettek: az MBE 100 évfordulójának ünnepi évét megnyitó ünnepségen, 2014. március 3-án, Szt. Cirill és Szt. Metód ünnepén, stb.

A tanárok rendkívül nehéz feladata, hogy ne csak új ismereteket közvetítsenek, hanem a tanulók érdeklődését is fenntartsák a bolgár nyelv és a bolgárság iránt, nagyon komoly felkészülést igényel, illetve a korszerű oktatási módszerek és eszközök elsajátítását is. Ebben az évben az órai

munkához új számítógépeket, projektort és elektronikus táblát szereztünk be. A tanárok továbbképzése a Szófiai Kliment Ohridszki Egyetem Információs és Tanárképző Intézete által szervezett tanfolyamokon folyik, ahol elsajátítják a külföldön élő bolgár gyermekek tanításának módszereit.

Június 10-én a tanulók, tanárok és szülők jelenlétében került sor a tanévzáró ünnepségre és a diákok megkapták bizonyítványaikat. Elbúcsúztak az iskolától és vidám műsorral, tévéadás formájában, köszöntötték a szünidőt. Az ünnepség végén mindenki megköszönhette a szülők által hozott finomságokat, és a jelenlévők még sokáig beszélgettek az aulában, ahol az ünnepség zajlott.

*Kjoszeva Svetla
igazgató, Bolgár Nyelvoktató Iskola*

Една жена от ГУЛАГ – Шара Кариг (1914-1999)

Изминаха сто години от рождението на поета, преводача, редактора Шара Кариг. Съдбата ѝ е белязана от века, в който е родена в годините на Първата световна война. Като човек тя никога не се оставя да бъде носена от течението на съдбата и винаги се опитва сама да избира измежду исторически предлаганите алтернативи.

Решителният ѝ характер прави впечатление още от ранната ѝ възраст. Когато записват Шара в училището на монахините на Девата, още в първия учебен ден по време на часа става от чина, защото ѝ се схванал крака. Учителката, за да я накаже, а извиква пред дъската и я удря с пръчка по ноктите. Тогава Шара грабва пръчката и удря с нея учителката. За да получи опрощение, баба ѝ дарява една крава на манастира, а Шара Кариг става частна ученичка в четирите начални класа, както и първите два прогимназиални. Топлотата на семейното гнездо в Байа я преследва цял живот, давайки ѝ сила.

През 1932 г., след като получава свидетелството си за зрелост, се записва в Сегедския университет, унгарска и немска филология. Тук остава само година, ала приятелствата, които завързва, остават за цял живот. Приемат я в легендарния Кръг на сегедските млади: Миклош Радноти, Гюла Ортугаи, Дьорд Будаи, Дежо Бароти, Ференц

Хонт, Габор Толнаи. В Сегед се запознава и остава във връзка за цял живот със семейството на Алберт Сентдъорди.

През септември 1947 г. е предадена на съветските власти и отведена в австрийската съветска зона, където е затворена. През март 1948 г. вече е заточена във Воркута, в северната част на Урал, където средната годишна температура е -19°C . Вечният оптимизъм на Кариг я кара да смята, че нищо в живота не е случайно. И тук успява да завърже приятелства за цял живот с литванци и руснаци, които и помагат да оцелее с колетите, които ѝ пращат, дори и след освобождаването си. Друга положителна придобивка е езиците, които старателно изучава – украински и руски. Именно благодарение на тях по-късно научава и български. Тук я деквалифицират като 66% нетрудоспособна, ала не по-малко тежко е прекъсването на контактите, страха на някогашните ѝ познати, които често я отбягват. През 1957 г.

Karig Sára – Egy asszony, aki megjárta a GULAG-ot

Съзавещание Száz éve született Karig Sára költő, műfordító, a bolgár irodalom kimagasló tolmácsolója. Sorsát meghatározta a század, amelybe beleszületett az első világháború első évében. Azonban olyan ember volt, aki nem hagyta magát sodródni, igyekezett maga választani a történelem felkínálta alternatívái között.

Határozott egyénisége már kis gyermek korában kitűnt. Ugyanis mikor Sárát beírták a bajai Miasszonyunkról elnevezett iskolánövérké zárdájába, az első tanítási napon, óra alatt azzal az indokkal állt fel a helyéről, hogy elszibbadt a lába. A tanítója egy jelöltnő volt, aki büntetésként a kislányt kihívta a táblához, pálcával rácsapott a körmeire, de Sára kiragadta a pálcát a tanító kezéből, és ráhúzott vele a jelöltnőre. A nagyanyja engesztelésül,

hogy elfelejtsék az ügyet, felajánlott a zárdának egy tehenet. Így lett Karig Sára magántanuló az első négy elemiben, majd a polgári iskola első két osztályában is. A bajai családi fészkek melege egy életre elkísérte, erőt adott neki.

1932-ben, közvetlenül érettségi után magyar–német szakra iratkozott be a szegedi egyetemre. Itt ugyan csak egy évet végzett el, azonban az ez idő alatt kötött barátságok meghatározóak voltak egész életére. Befogadta őt a legendás Szegedi Fialatok Köre: Radnóti Miklós, Ortutay Gyula, Buday György, Baróti Dezső, Hont Ferenc, Tolnai Gábor. Szintén Szegeden kötött életre szóló barátságot Szent-Györgyi Alberttel és családjával is.

S amikor 1944-ben a történelem döntés-kényszer elé állította, Karig maga választotta meg tudatosan, hogy melyik oldalra

álljon. Teljesen természetes volt számára, hogy amikor az embereket a hatalom üldözi, neki menteni kell őket. Karig 1944 márciusa után emberek százain segítette lakással, papírokkal, tanáccsal, gyermekeket helyeztet el gyermekotthonokban, hogy elkerüljék a gettó borzalmait. Nyolcszor kötött névházasságot csak azért, hogy keresztény papírokhoz juttasson embereket. 1947-ben felismerte a Magyar Kommunista Párt választási visszaélését és igyekezett leleplezni őket. Ugyanebben az évben Karigot a Szovjetunió vorkutai sarkövezébe száműzték. Az évi átlaghőmérséklet mínusz tizenkilenc Celsius-fok, hosszú téllel, hathetes nyárral. A szigorított, ún. javító munkatáborokat gyárak és bányák mellé telepítették. Két és fél évig nehéz fizikai munkát végzett: dolgozott agyagbányában, ahol csillékkel kellett megrakni agyaggal és

Записване в изборните списъци на националностите

я реабилитират, което до известна степен улеснява живота ѝ, макар и да не ѝ връща загубените години. Когато се връща от Съветския съюз е вече на 40 години. По думите ѝ, тогава започва третият ѝ живот.

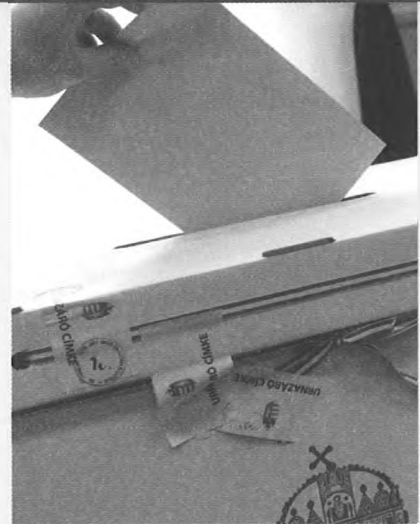
*Мария Палашик
завеждащ отдел,
Исторически архив на службата
за държавна сигурност*

За участие в местните избори през есента трябва да се запишете в изборните списъци на националностите.

Ако сте извършили регистрацията още преди парламентарните избори, тогава не е необходимо да правите нищо. Ако не сте регистриран, трябва да попълните и да подадете молба за вписване в изборните списъци на националностите.

Ако в регистрационния формуляр сте попълнили рубрика „А–Х bolgár“ вие се вписвате в българския регистър (nemzetiségi névjegyzék). Само така можете да участвате на изборите за местни самоуправление и за републиканско самоуправление през есента. Това не е ново, защото и на предишните избори за самоуправление процедурата беше същата.

За вписване в българския регистър трябва да се попълни формуляр, който може да бъде свален свален от сайта www.valasztas.hu. От Българското републиканско самоуправление можете да поискате лично или в писмо размножени формуляри. Формулярът може да се подаде он-

лайн на сайтове www.valasztas.hu и www.magyarorszag.hu или попълнен на хартия в писмо или лично в представителствата на изборителната комисия по места.

Във връзка с изборите ще може да намерите актуална информация на страниците на „Български вести“ и на сайта www.bolgarok.hu. За въпроси и разяснение на Ваше разположение са служителите в Българското републиканско самоуправление.

Feliratkozás a nemzetiségi névjegyzékbe

betolni kézzel a téglagyárba. Az örök optimista Karig azt tartotta: életében semmi nem történt véletlenül és haszontalanul. A fogság alatt életre szóló barátságokat kötött és pozitív hozadéknak tekintette a megszerzett nyelvtudást. Kitaró szorgalommal tanult meg oroszul, ukránul, és ez segítette, hogy később – szabadulása után – a bolgár nyelvet is elsajátítsa.

Karig Sára 1953-ban 66 százalékos rokantként érkezett meg a Szovjetunióból. 1957-ben rehabilitálták, ez valamelyest könnyített az életén, de az elvesztegetett éveket nem pótolhatta semmi. Amikor a Szovjetunióból hazatért, már 40 éves volt. Ő úgy tartotta, hogy ekkor egy harmadik életet kezdett el.

*Palasik Mária
osztályvezető, Állambiztonsági
Szolgálatok Történeti Levéltára*

Az őszi nemzetiségi önkormányzati választásokon való részvételhez fel kell iratkozni a nemzetiségi névjegyzékbe.

Aki ezt már az országgyűlési választások előtt megtette, annak nincs most tennivalója. Aki még nem regisztrálta magát, annak ki kell töltenie és be kell nyújtania a nemzetiségi névjegyzékbe történő felvételre szóló kérelmet. Amennyiben kitölti a névjegyzékbe való felvételre vonatkozó kérelem „А” pontját–Х болгár”, Ön felkerül a bolgár nemzetiségi névjegyzékbe. Ez a feltétele annak, hogy Ön részt vehessen az őszi önkormányzati választásokon a nemzetiségi önkormányzati képviselők választásán! Ez nem újdonság, a legutóbbi önkormányzati választásokon is így működött a rendszer.

A nemzetiségi névjegyzékbe történő felvételhez a www.valasztas.hu honlapról is letölthető, fénymásolható kérelmet kell kitölteni. A Bolgár Országos Önkormányzatnál személyesen vagy levélben is kérhetnek fénymásolt kérelmet.

A kérelem benyújtható online is a www.valasztas.hu és a www.magyarorszag.hu oldalon, vagy papíralapon levélben, illetve személyesen a lakóhely szerinti helyi választási irodához.

A témával kapcsolatban folyamatosan tájékoztatni fogjuk Önöket a Bolgár Hírek hasábjain és a www.bolgarok.hu weboldalon is. Ha kérdésük merül fel, a Bolgár Országos Önkormányzat munkatársai készséggel állnak rendelkezésükre.

Една българска сбирка

Няма по-добро място за литературни изследвания от библиотеката. Навярно някой ще си каже, че няма подобно място за българската литература в Унгария, но не е така. Българската колекция на Библиотеката за чуждестранна литература непрекъснато се обогатява и обновява – за нея ни разказва Силвия Геошева.

Разкажи ни за библиотеката, за нейната история.

Сградата, в която е разположена, е паметник на културата, построена е преди 116 години като седалище на Будапещенския католически кръг

през 1897 г. На партера е имало ресторант, а на етаж са били канцелариите, приемна, бална зала и библиотека (още оттогава).

През 1957 г. тук се премества предшественика на Библиотеката за чуждестранна литература – Държавна библиотека „Горки“. През 1978 г. библиотеката придобива ранга на професионална библиотека с общонационално значение, а по-късно се превръща и в изследователски център. От 1991 г. носи името Библиотека за чуждестранна литература. Днес тя разполага с единствена по рода си сбирка от чуждестранна литература.

Какви са условията за записване в библиотеката и как може да се заема българска литература?

Българската литература е значима част от книжовното богатство на библиотеката, тя може да се заема, както всички останали книги. Всеки читател с валидна читателска карта може да заема наведнъж 8 (състоящи се от максимум 20 единици) документа от

библиотеката за срок от един месец, който може да се удължи и по интернет. Изключение правят книгите, които съдържат и звуков материал – те могат да се заемат за една седмица. Освен горепосочените, има и документи, които могат да се ползват само на място. Останалите условия, както и таксите могат да се видят на сайта на библиотеката www.oik.hu.

Представи ни българския отдел на библиотеката, с какви книги разполага?

Българският отдел бе сериозно опреснен през 2013 г., когато остарелите издания бяха заменени и значително обогатени с нови документи. Класическа и съвременна художествена литература, история на литературата, учебници по езика, говорящи книги, исторически трудове и др. Общо повече от 2100 документа. Специално ще изтъкна Музикалната сбирка, където могат да се намерят произведенията на български композитори от XX век: за соло и камерни изпълнители, за оркестър; традиционни народни песни;

Kincsek a könyvtárban

Irodalomkutatáshoz nincs is kézenfekvőbb hely a könyvtárnál. Bolgár irodalom után érdeklődve azt gondolhatnánk, nincs sok választásunk Magyarországon, holott ez nem igaz. Az Országos Idegennyelvű könyvtár bolgár részlege folyamatosan bővül és frissül, amelyről Geoseva Szilvia, referens mesélt nekünk.

Mesélj egy kicsit az a könyvtárról, a történetéről

Az intézmény székháza egy Buda-pest központjában lévő, idén 116 éves műemlék épület. A könyvtár a Budapesti Katolikus Kör székházaként épült 1897-ben. Az alsó szinten étterem működött, az első emeleten irodák, társalgó, bálterem és már akkor is könyvtár. 1957-ben az Idegennyelvű Könyvtár jogelődje, az Állami Gorkij Könyvtár (ÁGK) költözött ide. Az intézményt 1978-ban országos

feladatkörű szakkönyvtárrá, majd tudományos kutatóhelyé minősítették. Az Országos Idegennyelvű Könyvtár nevet 1990-óta viseli. Napjainkra országos szinten egyedi idegen nyelvű gyűjteményt sikerült kialakítani.

Milyen feltételei vannak a könyvtárba való beiratkozásnak és milyen módon lehet bolgár nyelvű irodalmat kölcsönözni?

A bolgár nyelvű irodalom a könyvtár állományának szerves részét képezi, a kölcsönzés rendje egységesen érvényes a teljes állományra. Érvényes olvasójegygyel rendelkező, beiratkozott olvasók egyszerre nyolc (max. 20 egységből álló) dokumentumot kölcsönözhetnek – egy hónapos határidővel, hosszabbítási lehetőséggel, ami online is intézhető. Kivételt képeznek a hanganyaggal rendelkező könyvek, amiket csak egy hétre adunk ki. A fentiekén kívül vannak még helyben használatos dokumentumok is.

A további részletes feltételeket és a díjakat megtekinthetik a könyvtár honlapján: www.oik.hu

Mutasd be a könyvtár bolgár részlegét, milyen könyvek állnak a rendelkezésünkre?

A bolgár nyelvű állomány nagyobb frissítéssel ment keresztül 2013-ban, amikor is az elavult, régi kiadványainkat lecseréltük, és jelentősen bővítettük új dokumentumokkal. Klasszikus és kortárs szépirodalom, irodalomtörténet, nyelv-könyvek, hangoskönyvek, történeti munkák, stb. Összesen több mint 2100 dokumentum. Külön ki szeretném emelni Zene-műtárunk gyűjteményét, ahol 20. századi bolgár zeneszerzők művei találhatóak szóló-és kamara hangszerekre, zenekarra; valamint tradicionális népdal gyűjtemények; népzenei és bolgár művészek közreműködésével készült CD felvételek.

компактдискove с изпълнения на български музиканти.

Как се снабдявате с български книги? С какви усложнения се сблъсквате обикновено?

Ръководството на библиотеката подпомага обогатяването на сбирките и въпреки това доставката на книги от България среща много пречки. Унгарските разпространители не се занимават с това, а ако го правят, цените са нереално високи. С българските разпространители пък трудността е, че според унгарският закон библиотеката може да изплати поръчката едва след като книгите постъпят в при нас. Трудно е да се намери разпространител, който да приеме тези условия. В крайна сметка чрез лични контакти успяхме да открием в България такъв партньор. Помощ ни оказа д-р Ласло Бедеч, унгарски лектор в СУ „Климент Охридски“. Много помогна и това, че миналата година точно бях в България във връзка със закупуването на нови книги и

лично разговарях с много търговци на книги. Успях да се споразумея с един от тях. Надявам се, добрите ни контакти да са дълготрайни.

Ако не греша, библиотеката дава възможност и за дарения...

През 2012 г. стартирахме акцията „Подслон за книгите“. Читателите ни донасят своите стари книги. Референтът на всеки език подбира от тях онези, които съответстват на профила на библиотеката, включваме ги в сбирките, а останалите книги оставяме в т. нар. „ретро-кът“, който се намира на партера – там читателите могат да си изберат и да закупят изданията срещу символична сума.

Разкажи ни за себе си. Какви са задачите на един референт?

От две години работя тук като референт с английски език, но тъй като съм българка, включих се и в задачите, свързани с българския език. Целта ми е повече от нашите сънародници да станат наши редовни читатели.

Референтите отговарят за поддържането на сбирката на съответния език. Тъй като събираме предимно съвременна художествена литература, следим най-новото, което излиза на пазара – литература, история, история на културата, критика, с особено внимание към автори, които са носители на награди, и техните произведения. Естествено, интересува ни и класическата литература, много се радваме на новите издания на старите автори. Имаме много млади читатели, затова обогатяваме сбирката си с литература за юноши. Важен момент в работата ни по поддръжката на сбирките е системното почистване от остарели, повредени или изгубили актуалността си документи. Естествено, това не се отнася до екземпляри с музейна стойност, които са защитени.

Очакваме с радост нашите читатели и с готовност ще отговорим на техните въпроси.

Mi a menete a bolgár könyvbeszerzésnek? Milyen komplikációk szoktak fellépni?

A könyvtár vezetősége nyitott az állomány bővítésére, viszont a Bulgáriából történő könyvbeszerzésnek több akadálya van. A magyarországi terjesztők nem vállalkoznak erre, vagy ha igen, akkor elfogadhatatlanul magas áron szállítanak. A bulgáriai terjesztőktől való beszerzésnek pedig az az akadálya, hogy a törvényi szabályozás értelmében, a könyvtár csak a könyvek kézhezvétele után fizetheti ki a számlát. Nagyon nehéz olyan terjesztőt találni, aki ezt felvállalja. Végül személyes kapcsolatokon keresztül sikerült bulgáriai szállítót találni.

Segítséget nyújtott Dr. Bedecs László, a Szófiai Egyetem vendégtanára. Az is sokat nyomott a latban, hogy tavaly éppen a beszerzés időszakában Bulgáriában tartózkodtam, és személyesen beszéltem több könyvkereskedővel. Végül az

egyikkel sikerült megállapodni. Reméljük, hogy hosszabb távon megmarad a jó kapcsolat.

Ha jól tudom, a könyvtárnak van egy könyvadományozó lehetősége...

2012-ben indult a Könyvmenhely nevű akciónk. Olvasóink behozhatják használt és megunt idegennyelvű könyveiket. Az adott nyelv referense, mérleelés után kiválogatja belőlük azokat, amik illeszkednek a gyűjtőkörünkbe, és állományba vesszük, a felesleges könyveket pedig elhelyeztük egy erre a célra létesített retro-sarokba a földszinten, és ott az olvasók válogathatnak kedvükre, ill. jelképes összegért megvásárolhatják a kiadványainkat.

Mesélj kicsit magadról! Milyen feladataid vannak referensként?

Két éve dolgozom itt angol nyelvi referensként, de mivel bolgár vagyok,

bekapcsolódtam a bolgár nyelvvel kapcsolatos feladatokba is. Célom, hogy honfitársaim közül is minél többen rendszeres olvasóinkká váljanak. A referensek felelősek az adott nyelvi állomány gondozásáért. Mivel elsősorban kortárs eredeti nyelvű szépirodalmat gyűjtünk, figyeljük a piacon megjelent legújabb irodalmi, irodalom- és kultúrtörténeti műveket, kritikákat, különös tekintettel a díjazott szerzőkre, alkotásokra. Természetesen a klasszikus irodalomra is tekintettel vagyunk, régi szerzők újra-kiadott műveinek is mindig nagyon örülünk. Egyre több fiatal látogatónk van, ezért állományunkat folyamatosan bővítjük ifjúsági irodalommal is. Szeretettel várjuk az olvasókat és kérdés esetén örömmel állunk rendelkezésükre.

Изложба на носителите на наградата „Мажаров“

На 27 май в БКИ бе открита обща изложба на носителите на наградата „Мажаров“, посветена на Деня на българската култура и славянската писменост. Те бяха приветствани от Олга Попова, директор на БКИ, от изкуствоведа Андраш Какоцки и от Мария Николаева, основател на наградата.

Миклош Мажаров е един от характерните за Мишколц художници и голям организатор. През 2009

г. неговата вдовица д-р Мария Николаева основава наградата, която не само подпомага материално, но и осигурява възможността за изложби на младите художници. Наградите се присъждат всяка година от тричленно жури (изкуствоведите Андраш Какоцки и Жолт Кишхонти и художникът Петър Фьолди) на млади художници, свързани с Мишколц. По думите на А. Какоцки целта е да бъдат привлечени и преселилите се в столицата художници, да оживят културния живот на града. Въпреки че наградата може да се спечели само веднъж, за нейните носители не забравят и по-късно.

Миклош Мажаров е роден през 1924 г. в Алшождоца в семейство на български градинари. Завършва Художествената академия през 1953 г. През 1956-58 г. живее в България, след което се заселва в Мишколц и взема активно участие в обществения живот. Интересува се най-вече от пейзажа, в

който търси и по-далечни асоциации.

Духът на неговото изкуство продължава да живее в носителите на наградата „Мажаров“, която от година на година става по-авторитетна, благодарение на работата на кураториума и отличаването на наистина талантиливи творци.

Носителят на тазгодишната награда Борбала Сани е позната в Мишколц като автор на две скулптури, изложени в града (бюст на Роза Лаборфалви, съпругата на

Mazsaroff-díjasok kiállítása

2014 május 27-én nyílt meg a bolgár Kulturális Intézetben a Mazsaroff-díjasok csoportos kiállítása. Az eseményt a bolgár kultúra és a szláv írásbeliség napja apropóján rendezték meg.

Köszöntőt mondtak Olga Popova a Bolgár Kulturális Intézet vezetője, Kákóczki András művészettörténész, illetve Dr. Nikolaeva Mária a Mazsaroff-díj alapítója. Szép számmal gyűltek össze érdeklődők az alkalomra, többek között mind a hat kiállított díjazott.

Mazsaroff Miklós Miskolc meghatározó festője és művészeti szervezője volt. Emlékére dr. Nikolaeva Mária, a művész özvegye 2009-ben alapította meg a díjat. Ez a ritka, mecénási megnyilvánulás nem csak anyagiakkal, de ami talán még fontosabb,

kiállítási lehetőséggel is segíti a fiatal művészeket. A kitüntetésről minden évben háromfős szakmai kuratórium dönt: Kákóczki András és Kishonty Zsolt művészettörténészek, illetve Földi Péter festőművész. A kritériumok szerint olyan pályájuk elején járó művészek lehetnek díjazottak, akik valamely módon kapcsolódnak Miskolchoz. Ezzel maga Miskolc figyelemre méltó művészeti élete is közönséget kap. Kákóczki András elmondása szerint kicsit vissza is akarják csalogatni a sokszor fővárosba költöző alkotókat. Tehát a kezdeményezés a régiós és fővárossal való kapcsolatok erősítésére és a művészeti élet fellélnkülésére is jó hatással van. Bár a díjat csak egyszer lehet elnyerni, utána sem feledkeznek meg a művészekről, akik számára további megjelenéseket is igyekeznek biztosítani.

Мор Йокаи, 2010 и кучето спасител Манч, 2004). Използва дърво, метал, извлича тайните им, създавайки изчистени форми.

Роберт Батко е първият носител на наградата през 2009 г. Роден през 1981 г. в Мишколц, той живее и работи в Будапеща. Работи с маслени бои и туш, абстрахира ни до неузнаваемост предметите в неговите изображения създават нова реалност.

Ренато Чабаи получава признанието през 2010 г. Той също е ро-

дом от Мишколц. Експериментира с натюрморти, портрети, автопортрети, които навлизат в детайли. Чрез своите експериментални образи той се спуска в дълбините на човешката същност.

През 2011 бе отличен Роберт Шутьо. В неговите картини откриваме изоставени, полуразрушени сгради. Откъснати от времето и пространството темите му създават собствена история.

За изкуството на Акош Банки (носител на наградата за 2012) са ха-

рактерни абстрактният експресионизъм, демонстративният жест, които очертават една съзнателно следвана художническа програма. Рудолф Силади (2013) използва разнообразни техники, често изработва колажи, апликации. Изследва новите възможности на изкуството и в същото време се учи и обновява. Интересува се от човешките връзки, от обществените отношения.

Анет Гецов

Az idei év nyertese Szanyi Borbála. Őt Miskolc lakói a mindennapokból is ismerhetik, hiszen a belvárosban két köztéri szobra is van: a 2010-es Jókainé Laborfalvi Róza mellszobra és 2004-ből Mancs, az életmentő kutya szobra. Gondolatai esztétikus, letisztult formák, izgalmas gondolatok, merész ötletek. Fát, fémet egyaránt faggat a bennük rejlő titkokról, teszi mindezt letisztult formavilággal, egyértelmű kérdésekkel.

Batykó Róbert elsőként, 2009-ben kapta meg a Mazsaroff díjat. 1981-ben született Miskolcon, jelenleg Budapesten él és dolgozik. Művészi karaktere a tárgyi világ szokatlan kompozícióból építkezik. Legutóbbi munkáiban a tárgyakat egyesével veszi górcső alá, hogy mulandóságukat vizsgálja, szinte anyagtalan elemekké transzcendálva újrahazsnosítva az egy-egy szétfoszlott

fragmentumot. Az olajképek mellett tusrajzain a felismerhetetlenségig absztrahált dolgok új életre kelnek.

Csaba Renátó 2010-ben kapta meg az elismerést 1982-ben született Miskolcon. Csendélet képekkel kísérletezett, majd portrékat, részletekbe menő önarcképeket kezdett el festeni. Festményeiben, kollázsaiiban a kísérletezés, az önvizsgálat a cél. Az emberi lélek mélységeibe ereszkedik alá, szuggesztív tekintetű, kísérteties alakjai. 2011-ben vehette át a díjat az ugyancsak miskolci születésű Sütő Róbert. Festményein főként elhagyott, bontásra ítélt, vagy már részben le is bontott épületeket ábrázol. A víziószerűen megjelenített épületek élénk színekkel meghatározott formákban jelennek meg. Jelen időből és térből kiragadva saját történetet kapnak a témák.

Bánki Ákos 2012-ben nyerte el a díjat. Művészetére az absztrakt expresszionizmus vadsága, az akció jellegű gesztusok, ugyanakkor a tudatosan követett festői program jellemző. Élénk, keveretlen színei, dinamikus vonalai, intenzív hangulatokként lüktetnek a vásznon. Az intuíció és a tudatos kompozíció határán egyensúlyozva építi képeit.

Szilágyi Rudolf 2013-ban vehette át a díjat. Kiindulópontja a festészet, de számos más anyaggal és technikával kísérletezett, gyakran készít kollázsokat, applikációkat. A festészet új lehetőségeit kutatja, kutatása véget nem érő tanulás és újítás. Érdeklí az embereket összekötő kapcsolatok milyensége, a társadalmi viszonyok alakulása.

Gecov Anett

Ден на българската култура в Дебрецен

Живопис и музика, музика и живопис. Така накратко може да се опише слънчевия 11 май, деня, в който тази година българите отбелязаха

деня на българската култура с изложба-концерт в Консерваторията към Университета в гр. Дебрецен. Културното събитие мина при небивал успех и бе широко отразено и от медиите. В изложбата посетителите можаха да се любуват на платната на български художници от българския Унгария, които бяха любезни да предоставят своите картини. Гостите бяха приветствани от г-жа Олга Попова, директор на Българския културен институт, която предаде и посланието на извънредния и пълномощен посланик на Република България в Унгария г-жа Бисерка Бенишева, от д-р Андраш Явор, зам.-ректор на

Университета, както и от Шандор Бодо, председател на Областното общо събрание на Хайду-Бихар. От името на Българския културен форум художничката Мария Тури представи на посетителите художниците и техните творби. След откриването на изложбата тържеството продължи с концерт на студенти и преподаватели от Консерваторията. Мероприятието е съвместна проява на Българското самоуправление в Дебрецен, с председател Димитранка Мишколци и на Музикалния факултет на Университета.

Деница Пенева

Българо-унгарска историческа конференция

В сътрудничество на Института по история към Унгарската академия на науките, Българската академия на науките и Българо-унгарската историческа комисия от 13 до 14 май 2014 г. беше организирана конференция на тема: Отношения и конфликти в Средна и Югоизточна Европа – български и унгарски аспекти. Участниците в конференцията бяха поздравени от Пал Фодор, директор на института, Бисерка Бенишева, посланик на Репу-

блика България и ръководителите на общата комисия – Имре Реш и Валери Стоянов. Бяха прочетени общо 15 доклада, които разгледаха различни моменти от унгарската и българската история от XVI век до края на XX век. Петър Каменов говори за мисията на Стефан Бурян в София (1880-1881 г.), Пенка Пейковска представи културните връзки на банатските българи, а Габор Деметер – стопанския живот в завладените от турците българ-

ски градове. Повечето от докладите (на Ваня Стоянова, Кристина Менхарт, Арпад Хорняк, Кристиан Чаплар-Дегович и др.) се занимаваха с Първата световна война, във връзка със 100-годишнината от нейното избухване. Събитието се съпътстваше от представяне на нови издания в Българския културен център и коктейл в Посолството на Република България.

Кристина Менхарт

Bolgár–magyar történelmi konferencia

A Magyar Tudományos Akadémia BTK Történettudományi Intézet, a Bolgár Tudományos Akadémia és a Bolgár–Magyar Történész Vegyes Bizottság szervezésében 2014. május 13–14-én konferenciára került sor, amelynek témája: Kapcsolatok és konfliktusok Közép-és Délkelet-Európában – magyar és bolgár megközelítésben.

A konferencia résztvevőit Fodor Pál intézetigazgató, Biszerka Beniseva a Bolgár Köztársaság magyarországi nagykövete, Ress Imre és Valeri

Sztojanov, a vegyes bizottság vezetői köszöntötték. Az ülészakon összesen 15 előadás hangzott el angol, német és magyar nyelven, amelyek a 16. századtól a 20. végéig vizsgálták a bolgár és a magyar történelem különböző aspektusait. Így például Petar Kamenov Burián István első szófiai küldetéséről (1880–1881) beszélt; Penka Peykovszka a Bánátban, a 19–20. század fordulóján élő katolikus bolgárok és szomszédjaik kulturális viszonyairól adott elő vagy Demeter Gábor a török által meghódított

vidékek balkáni városi társadalmak jóléti viszonyait mutatta be 1844–1870 között. Az előadások többsége (Vanya Sztojanova, Menyhárt Krisztina, Hornyák Árpád vagy Csaplár-Degovics Krisztián) az I. világháború időszakára tért ki, tekintettel a háború kitörésének 100-ik évfordulójára. Az eseményt könyvbemutató a Bolgár Kulturális Intézetben, illetve a Bolgár Nagykövetségen rendezett fogadás kísérte.

Menyhárt Krisztina

Иван Шишманов – един български европеец

На 17 юни в Библиотеката за чуждестранна литература бе открита изложба, посветена на големия български учен, просветен и културен деец проф. Иван Шишманов. Изложбата от пана, посветени на основни моменти от живота и дейността на българския учен е изготвена от проф. Румяна Конева по случай 150-годишнината от рождението му (2012 г.) Тя бе открита от посланик Бенишева, която представи проф. Шишманов не само като голям български учен от европейски мащаб, а и като един от ранните радатели за европейско единство. Той е един от основателите на паневропейския клуб и негов виден деец, което в днешния европейски контекст по-

ставя делото му в нова светлина. Като министър на просветата проф. Иван Шишманов има изключителни заслуги за висшето образование – с неговото има са свързани развитието на Софийския университет, на Художествената академия, откриването на сградата на Народния театър в София и др.

Иван Димитров Шишманов е български филолог, писател, университетски преподавател и политик от Народнилобералната партия. Роден е в Свищов на 22 юни 1862 година във възрожденската фамилия Шишманови. Учи в Педагогическото училище във Виена (1876–1882). Следва философия и литература в град Йена (1884) и в Женева (1885–

86). През 1888 г. защитава докторат по философия в Лайпциг при проф. Вилхелм Вунд.

В 1888 година Шишманов е един от основателите на Висшето училище в София, днес Софийски университет. Професор по всеобща литературна и културна история, както и по сравнителна литературна история. Основател е и редактор (1889–1902) на „Сборник за народни умотворения, наука и книжнина“, редактор в списание „Български преглед“ (1893 – 1900). От 1903 година Шишманов е министър на народното просвещение, с особени заслуги към българското образование. Умира в Осло на 23 юни 1928 г. на 66-годишна възраст.

Ivan Sismanov – egy bolgár európai

Юниус 17-én az Országos Idegennyelvű Könyvtárban kiállítás nyílt Ivan

Sismanov professzor, a jeles bolgár tudós, művelődési és kulturális szakember tiszteletére. A bolgár tudós életét és tevékenységét tablókön bemutató kiállítást Rumjana Koneva professzor állította össze Sismanov születésének 150. évfordulója alkalmából (2012-ben). A kiállítást Biszerka Beniseva (1884) és Genfben (1885-86). 1888-ban megvédte doktorátusát filozófiából Lipcsében, Wilhelm Wundt professzornál. 1888-ban Sismanov az egyik alapítója a Szófiai Főiskolának, ma Szófiai Egyetem, emellett a világirodalom, a kultúrtörténet és az összehasonlító irodalomtudomány professzora. Alapítója és szerkesztője (1889-1902) a „Népi bölcsességek, tudomány és irodalom” c. kötet-sorozatnak, és a „Bolgár Szemle” szerkesztője (1893-1900). 1903-tól oktatási miniszterként különösen nagy érdemeket szerzett a bolgár oktatásügy fejlesztésében. Oslóban halt meg 1928. június 23-án, 66 évesen.

Ivan Dimitrov Sismanov bolgár filológus, író, egyetemi oktató és a Nemzeti Liberális Párt politikusa. 1862. június 22-én született Szvistovban, a neves Sismanov családban. Tanult a bécsi Pedagógiai Iskolában (1876-1882), hallgatott filozófiát és irodalmat Jénában (1884) és Genfben (1885-86). 1888-ban megvédte doktorátusát filozófiából Lipcsében, Wilhelm Wundt professzornál. 1888-ban Sismanov az egyik alapítója a Szófiai Főiskolának, ma Szófiai Egyetem, emellett a világirodalom, a kultúrtörténet és az összehasonlító irodalomtudomány professzora. Alapítója és szerkesztője (1889-1902) a „Népi bölcsességek, tudomány és irodalom” c. kötet-sorozatnak, és a „Bolgár Szemle” szerkesztője (1893-1900). 1903-tól oktatási miniszterként különösen nagy érdemeket szerzett a bolgár oktatásügy fejlesztésében. Oslóban halt meg 1928. június 23-án, 66 évesen.

КОТЕЛ – люлка на Българското възрождане

Има селища по света, които се прочуват с чудните си води или с чудотворни магически пространства и явления, или с прекрасната си природа.

Котел е българско селище, което от векове разполага с всички тези качества. Разположен е в малка живописна долина в източна Стара планина сред величествена природа и чисти планински води. Котел има и друга вълшебна сила! Неслучайно го наричат „твърдина на българския дух“ и „люлка на българското Възрождане“, защото в Котел са родени и възпитани над 120 възрожденци, някои от тях, като д-р Петър Берон, добиват международна известност. Английският генерал и географ Джокмус, който посещава селището през 1847 г., споделя в доклада си пред Географския отдел на Английската академия че: „Котленските училища дават най-добрите български учители“, като споменава още, че „в училищата се преподават български и гръцки... турски се говори, но не се преподава...“.

Преди 275 години в това кътче на България се ражда Стойко Вла-

диславов (1739-1813), известен в историята ни с името Софроний Врачански. Роден в Котел от „баща Владислав и майка Мария, които положили първо име мое Стойко“ – споделя той в своето „Житие“. Стойко е на три години, когато умира майка му и го оставя сирак. Макар и с разклатено здраве и физически слаботелесен малкият Стойко учи успешно в килийното училище в родния си град. В младежките си години работи като абаджия, но най му допадат духовните занимания. Преодолявайки много трудности и премеждия Стойко е ръкоположен за духовник. Работи като учител и книжовник в родното си селище близо двадесет години. През 1792 г. напуска Котел, служи в енорията на Карнобат и в манастира в с. Арбанаси. Две години по-късно е ръкоположен за епископ във Враца под името Софроний.

Още като млад свещеник Стойко проявява изключителна любов към българската книга и книжовното творчество. През 1765 г. той се среща с Пасий Хилендарски и с неговата „История славянобол-

гарска“, от която изготвя първия препис, известен като Софрониев препис.

„Затова се трудя и аз сега ден и нощем, да изпиша няколко книги по нашому българскогу языка, та ако не би възможно мене да казувам им с уста моя, да чуят от мене грешнаго някое полезное поучение, а тий да прочетут писание мое да опулзуят се, и за мене недостойного Бога да молят“.

Поставяйки началото на новобългарската книга той скъсва с традицията, наследена от средновековните писатели, да пишат на църковнославянски език, като ползва изцяло говоримия български език. Съставените от него два обемисти ръкописни сборника улесняват значително народната просвета. Първият съдържа религиозни, а вторият нравствени поучения. И двата сборника са написани на говорим език, за да са достъпни и разбираеми за всички. С това не свършва книжовното му дело. Софроний съставя и книга за трите религии, която е от 352 страници под заглавие „Книга за трите религии: християнство, юдейство и мохамеданство“, с която цели да предпази българите от вероотстъпничество.

В „Житието“ си сам Софроний разказва за премеждията и патилата си, които го принуждават да напусне родината си и Врачанската епархия. Така се озовава в Букурещ, отдаден изцяло на народно-полезни дела. Тук той отпечатва своя труд – „Неделник“, сборник за всички неделни и празнични дни в годината. В емиграция създава и най-известния си труд с биографичен характер – „Житие и страдания грешнаго Софрония“ (издаден през 1974-та година на унгарски език в превод на Петър Юхас), както и „Възвание към българския народ“, с които творби Софроний се нарежда на едно от първите места в творението на българска литература от началото на XIX век. Канонизиран е за све-

тец на 31 декември 1964 година от Българската православна църква.

Забележителна е съдбата на още един българин родом от Котел. Това е д-р Петър Берон, роден през 1799 г. (годината на раждането му и досега е спорна, но е приета тази) т. е. преди 215 г. Петър е четвъртият, най-малък син на известния по това време в Котел хаджи Атанас Беро, заможен търговец и абаджия. Малкият Петър получава първоначално образование в родния си град, в килийното училище на поп Стойко Владиславов (т.е. на Софроний Врачански!!!), по-късно работи в абаджийските дюкяни на баща си във Варна. Образованието си продължава в Букурещ в прочутата Бейска (Княжевска) академия, но поради замесата му в Гръцката завера (1821 г.) е принуден да напусне Букурещ. Установява се в Брашов. Тогава този град в Тран-

силвания е известен търговски и културен център в Централна Европа познат и под името Кронщад. Лишен от средства Берон приема да бъде частен учител в дома на Антон Иванов, заможен български търговец и това решава съдбата му. През 1824 г. (или точно преди 190 г.!) в Брашов, с материалната подкрепа на А. Иванов, Берон издава забележителната си творба — учебникът, наречен „Рибен буквар“. Също с материалната помощ на заможния търговец от Сливен той продължава образованието си отначало в Хайделбергския университет, където слуша лекции по натурофилософия, а след това в Мюнхен, където завършва медицина и защитава докторската си дисертация. Той е от малкото българи, които успяват да получат своето образование на Запад.

Научната дейност на д-р Берон е многостранна, но е съсредоточена преди всичко в областта на естествознанието и философията. Безбройни са публикациите му на няколко европейски езика, владеел е 9 чужди езици. За кратко време е лекар в Крайова, но скоро напуска лекарската практика. Заминава за Париж, където живее и твори близо 30 години. Изпод перото му излизат над 30 научни труда. Полихисторът д-р Петър Берон работи и в областта на физиката, астрономията, занимава се с приложна механика, геология, биология, химия, конструира нов тип парна машина, изработва проект на противопожарни машини. Освен в Париж живее в Лондон и Атина. Поддържа тесни приятелски връзки не само с немски и английски учени, а и със съотечественика си Никола Пиколо, преподавател в Парижката Сорбона. И двамата учени правят много, за да ангажират вниманието на Запада с робската съдба на българите.

Въпреки постигнатите успехи в горепосочените науки ние българите свързваме името на Петър Берон със съставянето и издаването на

първия му труд „Рибния буквар“ (1824 г.) Макар че носи името „буквар“ в него са включени и познания по аритметика, има хрестоматия, уроци по физика, зоология, ботаника и др. Една от заслугите на този „енциклопедичен буквар“ е, че е написан на разбираем за учениците говорим български език. С този учебник се открива нова епоха в българското образование, както със съдържанието така и със съветите, които дава на учителите, а също така и с препоръките за трудово обучение и взаимноучителния метод на преподаване. Учебникът претърпява четири издания до средата на XIX век.

Д-р Петър Берон, освен със своя буквар, прави още много за учебното дело в родината си. Дарител и основател е на много девически училища в страната ни, включително и на това в Котел. След трагичната му смърт (намират го удушен) от наследството му се поддържат български училища и Одринската българска мъжка гимназия до закриването ѝ.

Днес балсамираното сърце на д-р Петър Берон се пази в Пантеона на град Котел със следния надпис: „Това сърце живо е било единствено за любезното отечество България“.

Материалите по темата събра и написа: Райна С. Харгитаи

Наводнение във Варна

A várnai árvízről

На 19 юни във Варна се изсипаха дъждове, които се равняват на средногодишните валежи за половин година, което създаде проблеми в движението и транспорта. При наводнението загинаха повече от 10 души, сред тях е и едно петгодишно дете.

Нивото на морската вода се е увеличило с един метър, водната вълна е повлякла автомобили, достъпът до пострадалите е бил затруднен. В някои квартали на Варна е било спряно електроснабдяването. Най-тежко е положението в квартал Аспарухово, където водната вълна е отнесла коли и дървета.

Június közepén néhány óra leforgása alatt félhavi átlagnak megfelelő mennyiségű eső zúdult le Várnában, megbénítva ezzel a közlekedést. Az áradásban tízen életüket veszítették, köztük egy öt éves gyermek is.

A tenger vízszintje egy méterrel megemelkedett, az özönvíz több autót is elsodort, a rohamkocsik sem tudtak eljutni az áldozatokhoz. Várna több kerületében lekapcsolták az áramszolgáltatást. Szemtanúk szerint még rosszabb a helyzet Várna egyik negyedében, Aszparuhovóban, ahol az utcák hirtelen folyókká változtak, autókat és fákat sodorva el.

ПРИЗИВ

ЗА ПОДПОМАГАНЕ НА ПОСТРАДАЛИТЕ ОТ НАВОДНЕНИЕТО В БЪЛГАРИЯ

Българската православна църква в Унгария организира доброволческа кампания за подпомагане на районите в България, пострадали от наводнението. Призовава членовете на българската общност в Унгария, както и всички доброжелателни граждани и организации да окажат помощ на хората в бедствие.

Даренията се очакват до 6 юли 2014 г. на сметката на Българската православна църква в Унгария: Банка ОТП, № на сметката 11709002-20129336. Като основание

за плащане, моля, напишете: humanitárius segítség Bulgáriának.

Българската православна църква в Унгария ще изпрати събраните дарения на нуждаещите се чрез благотворителни организации.

Допълнителна информация можете да получите в офиса на Българското републиканско самоуправление (bolgonk@bul.hu, 216-4210)

FELHÍVÁS

A BOLGÁR ÁRVÍZKÁROSULTAK MEGSEGÍTÉSÉRE

A Magyarországi Bolgár Ortodox Egyház jótékonyági akciót indít Bulgária árvíz sújtotta területeinek megsegítésére. Felkéri a magyarországi bolgár közösség tagjait, illetve minden jó szándékú állampolgárt és szervezetet, hogy nyújtson segítséget a bajba jutott embereknek.

A pénzbeli adományokat 2014. július 6-ig várjuk a Magyarországi Bolgár Ortodox Egyház OTP Banknál vezetett 11709002-20129336 sz. számlájára. Az utalás során a

közlemény rovatban kérjük, tüntessék fel: humanitárius segítség Bulgáriának.

Az összegyűlt adományokat a Magyarországi Bolgár Ortodox Egyház segélyszervezetek útján juttatja el a rászorulóknak.

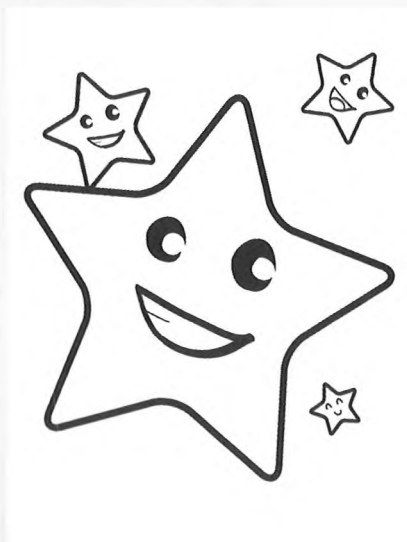
További információ a Bolgár Országos Önkormányzat irodájában (bolgonk@bul.hu, 216-4210)

Иван Вазов: Стихотворения за малки деца

ЗВЕЗДА

Звездице ясна,
защо угасна?
- Нощта отива,
денят навива.
Аз бързам нине
в небото сине
да си почина
дор до мрачина...
А мойта кака,
Зорница красна,
ще да причака
Зората ясна.

КОН

Тичай, тичай, коньо,
коньо, вихрогоньо!
По туй равно поле
къмто нашто доље!

Не се заморявай,
гривата развявай,
под теб всякой камен
нека пуца пламен.

Че за мене вайка
моя стара майка:
бързам да я зърна,
па да я прегърна!

Трета е година
как съм на чужбина.
Тичай, тичай, коньо,
коньо, вихрогоньо!

ГОРА

Буки високи
тамо растат,
доли дълбоки
тихо шумят.

Зверове диви
крийт се там;
елен страховити
лута се сам.

Бурите вият
тамо всегда,
орлите вият
своите гнезда.

ЛЯТО

Лятна жегата е настала,
жарко слънцето ми грей,
темна гора занемяла,
лястовичка слабо пей.

По полето златни ниви
се люлеят кат море,
ален пукал горделиви
в тях окоито ще съзре.

Веч рекичката пресъхва,
птиците замлъкват там,
хладен ветрец не полъхва,
въздухът е пуст и ням.

Дай ни, боже, от небето
ситен дъждец да се лей,
да се прохлади полето
и птичката да запей!

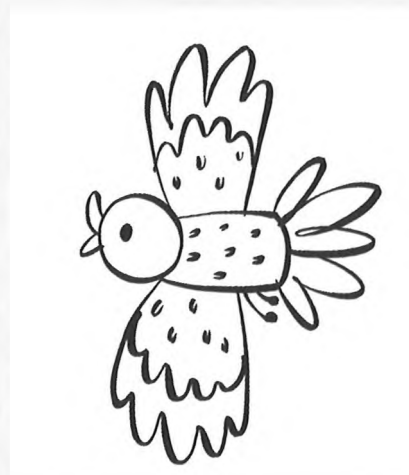
ПТИЧКА

Птиченцето труд не знае,
нито грижи както ний,
много, много се не мае,
гняздото си скоро вий.

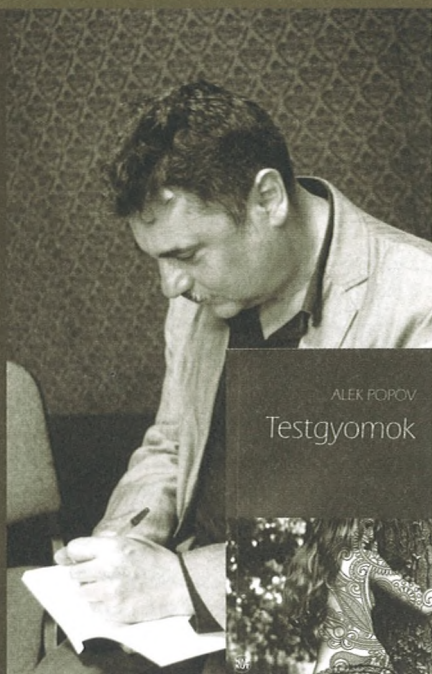
Нощем в клонето се сгуша,
утром - слънце кат изгрей,
то гласа на бога слуша:
трепне криле и запей.

Мине пролет разцъфтяла,
минат летни марани,
дойде есен, дъжд и хала,
падне сняг по равнини.

Всякой тръпне и се свива;
птиче през море върви,
в топли крайща то почива,
дор се пролет пак яви.

Шоу Попов

Един от най-популярните български писатели Алек Попов представи новия си сборник на унгарски език на 19 юни в Българския културен институт (Телесни плевели, изд. Напкút).

Странен жанр е промоцията на художествена литература, трудно е да се направи добре, но трябва да се прави. Дьорд Сонди, ръководителят на издателство „Напкút“ вече е придобил форма.

Мобилизирал е всичко, което още позволява добрият вкус. Имаше цигулар, артист, набеден литератор, няколко истински литератори и Алек Попов, който сам по себе си е приятен и забавен. След няколкото приветствени думи на Олга Попова Сонди пое диригентската палка и бързо предаде думата на Янош Тамаш Орос. Той представи книгата, но твърде дълго време отдели на първоизточника на известността на Алек Попов – „Мисия Лондон“. Последва първият

елемент на шоуто, дойде Шибил Вереш, свири малко на цигулка, после си тръгна. Хубаво беше и освежи вечерта. Можеше и въпроси да се задават. На един рутинен въпрос – дали има планове в киното, пристигна неочакван отговор от писателя: „Да, работя по два проекта, единият е вдъхновен от „Голямата тетрадка“ на Агота Кришоф“. Виж ти!

Вторият елемент на шоуто е Томаш Варга. Артист, но не чете, а играе текста. Хубав глас, приятно изживяване. Забавлението не спира дотук. Идва Габор Фюлеки (той е набеденият) и анализира текста. Невероятен. Обобщава, задълбочава се в някакъв откъс, построява теория, задава въпрос на автора. Правилно ли мисли? Авторът отговаря. Не, не мисли правилно! После разказва нещо друго, очарователно, мило. Така минаха два часа, че дори не забелязах. Нали ви казвам, Дьорд Сонди знае нещо.

Алек Попов е носител на множество литературни награди, произведенията му са преведени на 12 езика, популярен е, което не е малко нещо за един писател в съвременния свят. Филмът, направен по негов роман, в България изпреварва по зрителски интерес американски суперпродукции. Къде се е чуло и видяло? А книгата предлагам на всички. Попов е прекрасен писател и можем само да се радваме, че на унгарски е преведен от такива преводачи като Петър Кръстев, Сабина Керени, Моника Фаркаш Барати и Миклош Харман.

И.Н.

Popov show

Az egyik legismertebb bolgár író, Alek Popov június 19-én a Bolgár Kulturális Intézetben mutatta be új, magyar nyelvű kötetét (Testgyomok, Napkút Kiadó).

A könyvbemutató furcsa műfaj, nehéz jól csinálni, de csinálni kell. Szondi György, a Napkút Kiadó vezetője kezd belejönni. Mindent bevetett, ami ízlésben még megengedhető. Volt hegedűs, színész, botcsinálta irodalmár, néhány igazi irodalmár és Alek Popov, aki magában is kellemes, szórakoztató. Olga Popova gyors megnyitója után Szondi vette át az irányítást, és gyorsan lepasszolta a szót Tamási Orosz Jánosnak. A kötetet mutatta be, de sokat időzött szerzőnk hírnevének fő forrásánál a *Londoni küldetésnél*. Eztán volt az első show elem, Veres Sibill jött, hegedült egy kicsit majd elment. Jó volt, és feldobta az estet. Kérdezni is lehetett. Egy átlagos kérdésre (Vannak-e film tervei?) az írótól meglepő válasz következett: „Igen, két projektem is fut, amiből az egyiket Kristóf Ágota Nagy füzete ihlette“. Hoppá!

A második show elem Varga Tamás. Színész, olyan, aki nem felolvassa, de előadja a szöveget. Jó hang, kellemes élmény. A szórakoztatás nem áll meg. Jön Füleki Gábor (ő a botcsinálta) és elemzi a szöveget. Hihetetlen. Összefoglal, megragad egy részletet, elméletet gyárt, felteszi a kérdést az írónak. Jól gondolja-e? Az író válaszol. Nem, nem jól gondolja! Aztán mesél valami más, bájosat, kedveset. Úgy ment el két óra, hogy észre sem vettük. Mondom, tud ez a Szondi György valamit. Alek Popov több jelentős irodalmi díj tulajdonosa, műveit 12 nyelvre fordították le, és népszerű, ami a mai világban nem kis dolog egy írótól. A könyvből készült film Bulgáriában a nézettségi listákon megelőzte az amerikai szuperprodukciókat. Ki látott már ilyet?

A könyvet pedig ajánlom mindenkinek. Popov kiváló író és örülhetünk, hogy szívesen fordítják magyarra olyan fordítók, mint Krasztev Péter, Kerényi Szabina, Farkas Baráthi Mónika és Harman Miklós.

C.N.I.

A Bolgár Kulturális Fórum és az Újbuda Bolgár Önkormányzata

FOTÓPÁLYÁZATOT hirdet

„TALÁLKOZÁSOK BULGÁRIÁVAL 2014” címmel

BULGÁRIAI LÁTOGATÁSA SORÁN MILYEN BENYOMÁSOK ÉRTÉK?
HOGYAN ÖRÖKÍTETTE MEG ÉRDEKLŐDÉSÉNEK TÁRGYÁT FÉNYKÉPEZŐGÉPE
SEGÍTSÉGÉVEL?

SZERETNÉ MINÉL NAGYOBB KÖZÖNSÉGGEL MEGOSZTANI BULGÁRIAI
ÉLMÉNYEIRŐL KÉSZÜLT FÉNYKÉPEIT?

A PÁLYÁZAT FELTÉTELEI:

- A pályázaton kizárólag amatőr fotósok vehetnek részt saját maguk által készített fényképekkel.
- 5 megapixel képfelbontású digitális fotók fogadhatók el.
- 2009. január 1. után készült fényképekkel lehet pályázni.
- A fotók kategóriái:
 1. Hagyományok és népi szokások Bulgáriában
 2. Bulgáriai színek
 3. Bulgáriai arcok
 4. Bulgáriai épületek
 5. Saját egyedi felvételem Bulgáriából

Kategóriánként egy pályázó maximum 5 képpel vehet részt a pályázaton.

- A pályázati anyagok elbírálásának anonimitása garantált. Ezért kérjük, hogy a megküldött fájlok ne szerepeljen személyes adat a pályázóról.
- A „Találkozások Bulgáriával” c. fotópályázat előző kiadásain már egyszer résztvevő fotók nem szerepelhetnek ezen a pályázaton.
- A pályázók munkáik átadásával automatikusan elfogadják a pályázat feltételeit, valamint beleegyeznek abba, hogy a szervezők díjtalanul felhasználhassák és publikálhassák a pályaműveket.
- A zsűri által legjobbnak ítélt fényképek fotókiállításon vesznek részt. A fotókiállításon sor kerül a pályázati eredmények kihirdetésére és az öt kategória helyezettjei tárgyi nyeremények formájában átvehetik a díjakat.

Formátum és technikai követelmények:

- Digitális fényképek: fájl típusa – JPEG, a legkisebb méret – 5 megapixel lehet.
- Manipulált fényképeket nem fogadunk el.

A pályázaton való részvétel ingyenes.

A pályázati anyagok leadásának határideje: 2014. november 28.

A pályázati anyagok leadása elektronikusan történhet a következő e-mail címre:
bolgarforum@mail.bg

Információ a fotópályázatról itt: www.bolgarforum.hu

Izdanie na Bolgárskoto republikansko
samoupravlenie
1062 Budapešta, ul. Bajza 44.

Redakcija:
Viólet Dozi (glaven redaktor)
Andrea Genat,
Svetla Kjöseva

Otgovoren izdatel:
Dančo Musev

Izda se s podkrepata na Ministerstvo na
državnata administracija i pravosъdneto,
Stoľichnoto bolgársko samoupravlenie i na
Bolgárskite samoupravlenia v II, IV, V, VIII,
IX, XIII, XIV, XV, XVIII, XX, XXI i XXIII
rajon na Budapešta i vŕv Felňsojodka, Pech,
Seged, Halastelek, Duňaharasti, Duňakesi,
Kiškunlađhaza, Lorev, Miňkolci, Debrecen,
Sigetsentmikloň, Erd i Estergom.

Bolgár Országos Önkormányzat
(1062 Budapest, Bajza u. 44.) kiadványa

Szerkesztőbizottság:
Dóczy Viólett (főszerkesztő),
Genat Andrea,
Kjöseva Svetla

Felelős kiadó:
Muszev Dančo

Megjelenik a Közigazgatási és Igazságügyi
Minisztérium, a FBÖ és a II., IV., V., VIII., IX.,
XIII., XIV., XV., XVIII., XX., XXI. és XXIII.
kerületi, valamint a Felsőzsolcai, a Pécsi,
a Szegedi, a Halásztelki, a Dunaharaszti,
a Dunakeszi, a Kiskunlácházi, a Lórévi,
a Miskolci, a Debreceni, a Szigetszentmiklósi,
az Érdi és az Esztergomi Bolgár Kisebbségi
Önkormányzat támogatásával.
ISSN 14163098
MS Mester Stúdió, iGlobe Nyomda

Magyarországi Bolgárok Egyesülete

Дружество на болгарите в Унгария
1097 Bp., Vágóhíd u. 62. / tel.: 216-6560
<http://www.bolgar egyesulet.hu/>

Bolgár Országos Önkormányzat

Болгáрско републиканско самоуправление
1062 Budapest, Bajza u. 44. / tel.: 216-4210

Fővárosi Bolgár Önkormányzat

Стоľично болгáрско самоуправление
1062 Budapest, Bajza u. 44. / tel.: 216-4211

Bolgár Nyelvoktató Nemzetiségi Iskola

Болгáрско училище за роден език
1062 Budapest, Bajza u. 44. / tel.: 216-4210

Bolgár Kétnyelvű Nemzetiségi Óvoda

Болгáрска двуезична маълништвена детска градина
1062 Budapest, Bajza u. 44. / tel.: 06 20 250-7339

Bolgár Kulturális, Dokumentációs és Info. Központ

Болгáрски културен, документационен и
информационен център
1062 Budapest, Bajza u. 44. / tel.: 216-4211

Szent Cirill és Szent Metód Bolgár Pravosláv

Templom / Болгáрска православна църква Св. св.
Кирил и Методиј

1097 Budapest, Vágóhíd u. 15. / tel.: 06-30-496-4997

Bolgár Köztársaság Nagykövetsége

Посолство на Република Болгáрия в Унгария
1062 Budapest, Andrásy út 115.

tel.: 322-0836, 322-0824

Bolgár Kulturális Intézet

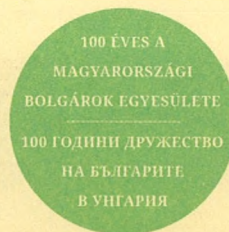
Болгáрски културен институт
1061 Budapest, Andrásy út 14. / tel.: 269-4246

Carevec Étterem / Ресторант Царевец

1097 Budapest, Vágóhíd u. 62. / tel.: 06-20-417-8576

Hotel Rila / хотел Рила

1097 Budapest, Vágóhíd u. 62. / tel.: 216-1621

**ПРОГРАМА НА ЮБИЛЕЙНАТА ГОДИНА
CENTENÁRIUMI KULTURÁLIS ÉV**

СЕПТЕМВРИ

7 септември, неделя, 16.00

**Тържествено откриване на учебната година
в Българското училище за роден език**

Място: 1062 Будапеща, ул. „Байза“ № 44

20 септември, събота, 11.00

Ден на независимостта на България

Място: Халастелек, кръстовището
на ул. „Кишдяр“ и ул. „Бела Шомоди“

22 септември, понеделник

**18.00 – Официално откриване на новата галерия с постоянна
изложба на български художници от Унгария**

Ангел Радукон, Антони Дончев, Боряна Маевска Конц, Естер Кнайс, Жена Бозукова,
Жужанна Кожухарова, Карой Саренчев, Каталин Улман, Клаудия Орос, Мария Тури,
Миклош Мажаров, Милена Владимирова, Миролуба Гендова, Ненко Балкански,
Огнян Кожухаров, Петер Лукач, Росен Русев

**19.00 – Концерт-пърформанс на Малко Театро:
представяне на албума „Сърцето на динята“ с участието
на Габриела Хаджикостова и Николай Иванов - ОМ**

Място: 1062 Будапеща, ул. „Байза“ № 44

SZEPTEMBER

Szeptember 7., vasárnap, 16.00

Ünnepi tanévnyitó a Bolgár Nyelvoktató Nemzetiségi Iskolában

Helyszín: 1062 Budapest, Bajza u. 44.

Szeptember 20., szombat, 11.00

Bulgária függetlenségének napja

Helyszín: Halásztelek, a Kisgyár utca és a Somogyi Béla utca sarka

Szeptember 22., hétfő

**18.00 – A magyarországi bolgár képzőművészek állandó kiállításának
megnyitója a Bajza u. 44. szám alatti új galériában**

Balkanszki Nenko, Bozukova Zsenia, Doncsev Antoni, Gendova Miroljuba, Kneisz Eszter,
Kozsuharov Ognjan, Kozsuharov Zsuzsanna, Lukács Péter, Maevszka-Konc Borjana,
Mazsaroff Miklós, Orosz Klaudia, Radukov Angel, Ruszev Roszen, Szárencsev Károly,
Turi Mária, Ullmann Katalin, Vladimirova Milena

**19.00 – Malko Teatro: A dinnye szíve lemezbemutató koncertje
Hadzsikosztova Gabriella és Nikolai Ivanov – ОМ közreműködésével**

Helyszín: 1062 Budapest, Bajza u. 44.

